№ 267. Łódź, Czwartek 30 września 1920 roku. Cena 2 mk. (Na prowincji 2.10 f.) Rok I.

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i Administracja Przejazd № 8. TELEFON № 32. Konto czekowe P. K. O. 601

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie mk. 35.— kwartalnie mk 105.— rocznie mk. 420.—

Cena numeru pojedyńczego 2 mk.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od 6 — 7 wiecz. Sekretarjat Redakcji otwarty dla publiczności od 7—9 po poł. codziennie. Rękopisów niezdatnych do druku Redakcja nie zwraca. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 5.00, w tekście mk. 4.00, za tekstem reklamy mk. 3.00, nekrologi mk. 2.00, zwyczajne 2.50 za wiersz petitowy jednołamowy. Ogłoszenia drobne 40 f. za wyraz, dla poszukujących pracy 30. Ogłoszenia nadesłane po g. 6 wiecz. 50 procent drożej.

Świetne sukcesy wojsk naszych.

Zdobycie Lidy i Słonimia.—Pińsk nasz.—Olbrzymie zdobycze.

Komunikat Sztabu Generalnego.

z dnia 29 września.

Na północnem skrzydle forsowna **akcja naszych oddziałów doprowadziła do odzyskania Lidy.** Nieprzyjaciel, będąc przez to pozbawionym najdogodniejszej drogi odwrotowej wycofuje się pospiesznie w kierunku południowo-wschodnim.

Świeżo uzupełniona 21 dywizja sowiecka uległa pod Nową Rudą zupełnemu rozbiciu pozostawiając w naszym ręku 9 dział i 16 karabinów maszynowych.

Na wschód od Wołkowyska zajęliśmy w pościgu za nieprzyjacielem Słonim i przekroczyliśmy rzekę Szczarę.

Na Polesiu wojska nasze uderzeniem od północy na Pińsk—Janów rozgromiły kompletnie 4-ą armję sowiecką. Sztab armji zaskoczony gwałtownym atakiem dzielnej grupy gen. Krajewskiego został w całości, za wyjątkiem dowódcy i szefa sztabu, którzy w ostatniej chwili zdołali uciec, wzięty w Pińsku do niewoli. Prowizoryczne zestawienie zdobyczy wykazuje z górą 3 tys. jeńców, 100 nowych karabinów maszynowych, 400 wagonów z materjałem wojennym, 1 wagon opon gumowych, kilka samochodów i motocykli. Na tym odcinku osiągnęliśmy Jasiołdę i prowadzimy dalszy pościg.

Na południe od Prypeci **został opanowany przez oddziały nasze po ciężkiej walce węzeł kolejowy Sarny.** Sytuacja na Wołyniu bez poważniejszych zmian.

Rozkazy operacyjne — Sztab generalny.

Rokowania pokojowe w Rydze

Dwuznaczne stanowisko bolszewików.

„Pokój bodaj za cenę dalszych ustępstw".

(Od własnego koresp.)

(Godz. 2 w nocy).

WARSZAWA, 29 września. Korespondent „Pracy" donosi z Rygi: **Delegacja sowietów otrzymała od swego rządu polecenie szybkiego zawarcia pokoju — bodaj za cenę dalszych ustępstw.** Prócz tego ma być ona upoważniona do przedłużenia o 15 dni terminu, w którym rząd sowiecki pragnąłby mieć odpowiedź ostateczną na swoje warunki pokojowe.

I posiedzenie Komisji głównej w Rydze.

(Niesłychany manewr bolszewicki).

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 29 września. Korespondent „Kurjera Polskiego" z Rygi donosi: We wtorek odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji głównej delegacji pokojowej.

Delegacja bolszewicka, wbrew zapewnieniom danym na plenum, zażądała, ażeby wojska polskie wycofały się za linję Coursona. Delegaci polscy zaskoczeni tym niesłychanym żądaniem **oświadczyli, że nie mogą udzielić odpowiedzi i zaproponowali odroczenie obrad.**

W kołach zbliżonych do delegacji polskiej, uważają ten manewr bolszewicki za wynik intryg angielskich.

5 października zawieszenie broni?

RYGA 29 września (PAT). Liczą się tu z tem, że do 5 października zostanie ogłoszone zawieszenie broni.

Le Rond za Towera.

Rządy sir Towera w Gdańsku nie zapiszą się dobrze w kronikach walk naszych o dostęp do Bałtyku. Arbitralny brytyjczyk, którego wcale nie dyplomatyczna stronniczość budziła powszechne osłupienie, nie zyskał sobie też poklasku na Zachodzie, z wyjątkiem pewnych kół filogermańskich w Anglji i we Włoszech. Milczące tolerowanie niesłychanej uchwały konstytuanty gdańskiej o t. zw. neutralności zachwiało poważnie stanowiskiem sir Towera. Odwołano go z Gdańska, narazie dla współudziału w paryskich układach polsko-gdańskich, mających za cel zawarcie przewidzianej przez traktat Wersalski konwencji. Według ogólnego mniemania, nie należy się spodziewać powrotu gdańskiego wielkorządcy na łono dr. Sahm'a i innych bojowników germańskiego nacjonalizmu. Szanse tego powrotu zmalały dziś do zera, gdy przed paru dniami niezawisły socjalista gdański Mau, na posiedzeniu konstytuanty zdemaskował niecne knowania zarządu wolnego miasta z berlińskim reprezentantem sowietów, za wiedzą i pod patronatem niejako nietylko burmistrza Sahma, lecz i—sir Reginalga Towera. Nie trzeba dodawać, że gdańsko-sowieckie paktowanie miało miejsce w okresie najazdu bolszewickiego na Polskę, a znane awantury z wyładunkiem polskiej amunicji w porcie gdańskim, były widomym rezultatem kordjalnej jednomyślności d-ra Sahma i tow. Wigdora Koppa.

Przebrała się już miara cierpliwości tych kół, które na jawne natrząsanie się z postanowień traktatowych spokojnie patrzeć nie mogły, chociażby tylko ze względu na dobrze zrozumiany interes własny. Anglja, chcąc nie chcąc, będzie musiała zgodzić się na odwołanie przez Ligę Narodów sir Towera z Gdańska. Nacisk opinji i prasy, zwłaszcza francuskiej, jest w tym kierunku bardzo silny. A nie należy zapominać, że w aferze tej na szwank wystawione zostały: 1) narodowa duma Albionu i 2) interesy niemieckie. Votum nieufności od areopagu Ligi Narodów dotknie dyplomatę angielskiego, a z drugiej strony nowy komisarz Gdańska okazać się może znacznie mniej powolnem narzędziem w rękach nadbałtyckiej ekspozytury Berlina, niż sir Tower.

Zaniepokojona opinja niemiecka i sprzyjająca jej część dyplomacji angielskiej wytężyły swe zdolności, szukając rekompensaty. I bodaj, że ją już znalazły. Tym kozłem ofiarnym stać się miał francuski gen. Le Rond, przewodniczący misji sojuszniczej na Górnym Śląsku. Wnikliwy ten i znający doskonale Niemców dyplomata w mundurze od samego początku pobytu swego w Opolu, stał się solą w oku wszystkim „wiernym niemieckiej ojczyźnie" górnoślązakom i ich wpływowym poplecznikom z Berlina i Wrocławia, nie dając się ani na chwilę sprowadzić z drogi objektywizmu i bezstronności w stosunku do całej ludności górnośląskiej i zagadnień plebiscytu. Energja, takt i zdecydowanie gen. Le Ronda ujawniły się szczególniej w faktach przełomowych momentach, jak zbrojne ruchawki niemieckie w miastach górnośląskich, rozbrojenie Sicherheitswehr'y, napady na konsulaty polskie i t. p. Gen. Le Rond, w swej pracy nad przygotowaniem gruntu do sprawiedliwego i spokojnego plebiscytu, nie pozwolił się zastraszyć ani widokiem ryczących „Deutschland, Deutschland über alles" tłumów ani zbrojną w pałki, rewolwery i karabiny prowokacją tajnych bojówek hakatystycznych, ani rzewnemi skargami rządu niemieckiego do Rady Najwyższej. Każdy bezstronny i nieuprzedzony obserwator musi przyznać, że postawa gen. Le Rond'a jest ogromnie różna od postawy włosko-angielskich pełnomocników ententy na obszarach Mazurów i Warmji, gdzie teror niemiecki hulał, ile chciał, przez co głosowanie lipcowe stało się nędzną komedją, powodującą naszą klęskę.

Gen. Le Rond, ponieważ Niemców nie faworyzował, taksamo, jak nie faworyzował Polaków, nie miał szczęścia podobać się wszystkim swym mocodawcom. Nie znalazł uznania nawet u swych najbliższych współpracowników narodowości angielskiej, czego dowodem, że trzej oficerowie angielscy, pełniący na G. Śląsku funkcje kontrolerów koalicyjnych, zgłosili swe dymisje. Wydaje się całkiem możliwem, że są to ci sami oficerowie angielscy, których przed niedawnym czasem demonstrujący tłum niemieckich podszczuwaczy w Bytomiu—nosił na rękach. Uczciwa polityka gen. Le Ronda nie wszędzie więc znalazła aplauz. Podobno koła dyplomatyczne angielskie i włoskie forsują pomysł podzielenia G. Śląska na trzy strefy wpływów i okupowania ich przez wojska — nietylko francuskie, jak dotąd—lecz francuskie, angielskie i włoskie.

Gen. Le Rond wezwany został przez Radę Najwyższą, aby złożył raport z dotychczasowej swej działalności. Podczas gdy generał bawił w Paryżu, filoniemiecka prasa Zachodu, poczęła kolportować uśnie pogłoski o mającej jakoby nastąpić jego dymisji. Pogłoski te były przedewszystkiem wyrazem najgłębszych życzeń rządu niemieckiego i miały na celu wysondowanie opinji, jak będzie reagować na ewentualną dymisję Le Rond'a.

Poznano się jednak rychło na machinacjach niemieckich, i sprawa domniemanej dymisji Le Rond'a znalazła w Paryżu należyte i pełne oświetlenie. Według ostatnich doniesień gen. Le Rond nie padnie ofiarą antypatyj Berlina i zadraśniętej w aferze sir Towera dumy angielskiej. Dalsza obecność Le Ronda na G. Śląsku w charakterze wysokiego funkcjonarjusza ententy, jest dla Polski nadzwyczaj pożądana, gdyż asekuruje nas w poważnym stopniu od tych bolesnych doświadczeń, jakich terenem był Gdańsk, Śląsk Cieszyński, Mazury i Warmja.

B. D.

Stanowisko Polski zagranicą mocne.

PARYŻ 29 września (PAT) „Temps" pisze, że Polska wychodzi wzmocniona ze wszystkich prób ostatnich i wyraża przekonanie, że przyjmie przychylnie starania Ligi Narodów o załagodzenie konfliktu polsko-litewskiego.

Uchwały Rady Naczelnej N. P. R.

Dnia 26 i 27 września odbyło się posiedzenie Rady Naczelnej NPR. Przewodniczył obradom kol. Piecha z Górnego Śląska. O działalności ROP. referował pos. A. Chądzyński, o działalności rządu—min. E. Pepłowski. Referat w sprawie wojny i pokoju wygłosił red. K. Popiel, o stosunku NPR. do spraw wojskowych— pos. dr. B. Pichna. O sprawach organizacyjnych mówił kol. Jankowski.

W punkcie wolnych wniosków przedstawiciel wychodźtwa z Westwalji w jaskrawych słowach odmalował nam 1) prześladowania miejscowych polskich robotników, 2) opłakane stosunki w obozie internowanych żołnierzy w Muenden w Westfalji.

Wobec tego, że pos. Chądzyński złożył mandat przewodniczącego Rady Naczelnej i Komitetu Wykonawczego, przystąpiono do nowych wyborów.

Przewodniczącym został kol. Jankowski, zastępcą kol. Wujek.

UCHWAŁY.

I. W sprawie wojny i pokoju.

1) Zgodnie z dotychczasowem stanowiskiem N. P. R. Rada Naczelna 26/IX oświadcza, że szybkie zawarcie pokoju jest niezbędnym warunkiem, aby Polska po 6 z górą latach niszczącej wojny mogła oddać się spokojnej i twórczej pracy nad odbudową życia gospodarczego i utrwaleniem wewnętrznej budowy państwowej.

Rada Naczelna NPR., dając wyraz swej wierze, że rozpoczęte z powrotem rokowania pokojowe w Rydze doprowadzą rychło do upragnionego pokoju, oczekuje od Rządu, iż poprowadzi politykę pokojową w sposób wyraźny i zdecydowany, a w szczególności nie dopuści do tego, aby ostatnie zwycięstwa oręża polskiego i nowo podjęte działania wojenne sprowadziły politykę polską wobec Rosji sowieckiej z dotychczasowej drogi naszych dążności pokojowych.

2) W sprawie granic wschodnich Naczelna Rada NPR. uważa, że trwały pokój na wschodzie Europy nastąpić może tylko po zastosowaniu do ludów, zamieszkujących ziemię pomiędzy Polską i Rosją szczerze pojętego i uczciwie przeprowadzonego prawa swobodnego stanowienia narodów o swym losie. Prawa tego nie może być pozbawiony poważny odłam narodu polskiego, zamieszkujący wschodnie rubieże byłej Rzeczypospolitej z nawskroś polskiem Wilnem, który wielokrotnie w ciągu wojny, a ostatnio wybitnym udziałem swych synów w wojsku polskiem przejawił swe nieprzeparte dążenia połączenia z Macierzą.

3) W sprawie prawa samostanowienia ludów kresowych o swym losie NPR. stoi na tym stanowisku, że Rząd polski, nie zrzekając się zasadniczej ingerencji w tym kierunku, odrzucić musi ewentualność dalszego prowadzenia wojny w tym celu, nie mogąc dla dzieła wyzwolenia tych ludów podejmować dalej idących wysiłków wyprzedzających ich własną akcję niepodległościową.

II. W sprawie stosunków w armji.

Armji polskiej, która w bohaterskich bojach odparła najazd bolszewicki na Polskę, i jej Wodzowi— Rada Naczelna Narodowej Partji Robotniczej wyraża cześć i uznanie. Rada Naczelna stoi na stanowisku bezwzględnego tępienia wszelkich nadużyć w administracji państwowej; a w szczególności w wojsku, jako w najodpowiedzialniejszym organie obrony kraju, żąda przeprowadzenia ścisłej kontroli w urzędach wojskowych i gruntownej sanacji stosunków w armji.

Rada Naczelna stojąc na stanowisku jednolitej armji, potępia wszelkie rozdwojenia wojska i tworzenia konspiracji wojskowych.

III. Przeciw nieudołęstwu dyplomacji polskiej.

Krzywdzące Polskę stanowisko demokratycznej opinji zachodnio-europejskiej w znacznym stopniu przypisać należy niesłychanie niskiemu poziomowi polskiej służby dyplomatycznej. Brak poważniejszego przygotowania do tej pracy, nieudołęstwo i niesprawność większości poselstw, a przedewszystkiem postawienie na ich czele ludzi jednej tylko sfery, którzy w oczach zarówno demokracji polskiej, jak i obcej, reprezentują dążenia i interesy społecznej i politycznej reakcji, to wszystko sprawia, że w najdonioślejszych dla państwa momentach dyplomacja polska nie oddaje tych usług, do jakich jest powołana. Rada Naczelna N. P. R. wzywa przedstawicieli w rządzie i Sejmie, by niezwłocznie podjęli energiczne starania celem radykalnej zmiany stosunków w ciele dyplomatycznem, aby z pominięciem jakichkolwiek względów ubocznych czy partyjnych dać państwu sprawny i należycie wykwalifikowany organ polityczny.

IV. W sprawie Śląska Cieszyńskiego.

Rada Naczelna N. P. R. wzywa klub poselski N. P. R. do podjęcia akcji, mającej na celu nie ratyfikowanie przez Sejm decyzji Rady Ambasadorów, mocą której zlekceważono najelementarniejsze prawa narodu polskiego na Śląsku Cieszyńskiem i dla dogodzenia zaborczości czeskiego kapitalizmu oddano w niewolę sto kilkadziesiąt tysięcy ludu polskiego. Rząd polski winien dążyć do uchylenia krzywdzącego rozstrzygnięcia zagwarantowania ludności polskiej na przyznanej Czechom części Śląska Cieszyńskiego możności swobodnego wypowiedzenia swej woli w drodze plebiscytu.

V. W sprawie Pomorza.

1) Rada Naczelna N. P. R. uważa, że nienormalne stosunki administracyjne na Pomorzu nie dadzą się uregulować połowicznemi zarządzeniami. Specjalne warunki Pomorza wymagają istnienia zarządu administracyjnego, różniącego się od innych województw Rzeczypospolitej Polskiej.

W myśl tego Rada Naczelna N. P. R. poleca posłom dążyć do wyodrębnienia Województwa Pomorskiego z pod władzy Ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej, podporządkowania go bezpośrednio Rządowi Centralnemu przy równoczesnem rozszerzeniu kompetencji wojewódzkiej w zakresie administracyjnym i gospodarczym.

2) Rada Naczelna domaga się dla Pomorza zniesienia stanu oblężenia, gdyż po krótkiej inwazji bolszewickiej rzeczywistego niebezpieczeństwa niema, tem więcej, że stan oblężenia został zarządzony po odparciu niebezpieczeństwa bolszewickiego.

(Dalszy ciąg uchwał jutro).

4% Państwowa Pożyczka Premjowa.

Dnia 1-go października r. b. Państwo nasze przystępuje do zrealizowania, uchwalonej przez Sejm w dniu 16 lipca r. b., nowej pożyczki wewnętrznej pod nazwą „4% Państwowa Pożyczka Premjowa", w wysokości do 5 miljardów mk. polskich. Obligacje tej pożyczki, posiadające wszelkie prawa papierów pupilarnych, przynosząc 4-procentowy dochód wolny od podatków od kapitałów i rentowych, dają posiadaczom możność wygrania wysokiej premji w kwocie miljona mk.

Premja powyższa będzie wylosowywana, choćby osiągnięto ze sprzedaży obligacji sumę niższą niżli preliminowana, w każdą sobotę, począwszy od dnia 6 listopada r. b. w ciągu pierwszych 20 lat, w ciągu następnych lat 20 będzie się odbywała amortyzacja pożyczki w drodze losowania.

Innemi słowy: w ciągu pierwszych 20 lat posiadacz 4% Państwowej Pożyczki Premjowej, po za procentem od kapitału, może wygrać na każdą z 1000-markowych obligacji sumę 1,000,000 mk., w ciągu zaś następnych lat 20 będzie zapłacony przez Państwo pełną sumą wraz z przypadającymi procentami do dnia wylosowania amortyzacyjnego. Z tego wynika, iż nowa pożyczka jest bezwzględnie racjonalnem zabezpieczeniem oszczędności i najzupełniej pewną lokatą kapitału dla wszystkich warstw ludności w Polsce; lokata jest tem korzystniejsza, iż przy wprowadzeniu przyszłej waluty polskiej zapewnia posiadaczom tej pożyczki przerachowanie jej po kursie o 10% wyższym od kursu, ustalonego dla wymiany znaków obiegowych t. j. obecnych marek polskich.

Opierając się na przykładach pożyczek premjowych, wypuszczanych przez [illegible]

...państwa, należy przypuszczać, iż ...4% Państwowej Pożyczki Premjowej wkrótce stać będzie wyżej kursu emisyjnego, czyli że posiadacz obligacji, zniewolony do pozbycia się jej nie powinien nic stracić na sprzedaży, lecz przeciwnie — uzyskać sumę wyższą od nominalnej, wpłaconej przez niego podczas kupna. W tym przypadku skarb Państwa, mając poważne podstawy do wypuszczenia pożyczki po kursie wyższym nad wartość nominalną, postanowił jednak nietylko liczyć obligacje po cenie nominalnej tym wszystkim, którzy nabędą pożyczkę do dnia 6 listopada, lecz i nie doliczyć odsetek. Naturalnie, iż nabywcy późniejsi korzystać z tego przywileju nie będą mogli.

Należy podkreślić, że Państwo zainteresowane w tem, aby uprzystępnić jaknajszerszym warstwom ludności szybkie nabywanie tej pożyczki korzystniej zarówno dla posiadaczy drobnych oszczędności, jak i dla kapitalistów, z jednej strony organizuje kilkanaście tysięcy punktów sprzedaży, z drugiej zaś usunęło wszelkie zbędne skomplikowane manipulacje przy nabywaniu pożyczki. Nabywca otrzyma niezwłocznie obligacje na okaziciela, opiewającą na sumę 1000 mk. polskich, podobną do kursującego obecnie „Kościuszkowskiego" banknotu 1000 markowego, zawierającą, oprócz 40 kuponów rocznych 40 markowych, jeden kupon większych rozmiarów do zrealizowania ewentualnego miljonowej premji, wypłacanej w razie wygrania przez oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej bez jakichkolwiek potrąceń i nie później, niż w 14 dni od daty przedstawienia odnośnej obligacji. Nabywca ponadto nie będzie potrzebował przy nabywaniu pożyczki legitymować się, podawać nazwiska, wskazywać adresy, oczekiwać na przygotowanie dla niego specjalnej obligacji i tracić czas na załatwienie sprawy.

Wobec tych oczywistych korzyści 4% Państwowej Pożyczki Premjowej, która jest pewną lokatą oszczędności, a nadto w razie odpowiedniego szczęścia może ponadto posiadacza 1000 markowej obligacji pożyczkowej uszczęśliwić premją w sumie 1 miljona mk.—wobec tego wszystkiego nie ulega wątpliwości, że nowa pożyczka Państwowa będzie się cieszyła należnym pokupem u wszystkich warstw ludności.

Z Rady Miejskiej.

Po za porządkiem dziennym rozpatrzoną została na wczorajszem posiedzeniu Rady Miejskiej, jako wniosek nagły, sprawa podwyższenia poborów pracownikom gazowni miejskiej. Przyjęty został wniosek Magistratu, żądający podwyższenia od 1 września r. b. poborów robotnikom o 165% od pensji zasadniczej, oraz urzędnikom ogółem o mk. 94.000 miesięcznie.

W związku z tem podwyższono od tejże daty taryfę na gaz do oświetlania i opalania do mk. 220 za tysiąc stóp.

Ze spraw objętych porządkiem dziennym zdecydowano sprawę prowizorjum budżetowego, udzielając takowe Magistratowi do końca bieżącego roku kalendarzowego.

Następną uchwałą umiastowiono przytułek dla dzieci pod wezwaniem św. Anny, znajdujący się przy ul. Wiane..., zatwierdzając budżet schroniska do 1 kwietnia roku przyszłego w wysokości mk. 394.200.

Wreszcie zdecydowano podwyższyć subsydjum dla straży ogniowej ochotniczej za bieżący rok budżetowy do wysokości mk. półtora miljona, przyczem Rada przyjęła wniosek wywarcia nacisku na towarzystwa ubezpieczeniowe, jako najbardziej zainteresowane, przyjście z wydatną pomocą materjalną straży a także zorganizowania miejskiego towarzystwa ubezpieczeń od ognia.

Sprawy robotnicze.

Zebranie służby domowej.

W piedziełę 3 października, o godz. 3 po poł. odbędzie się ogólne zebranie służby domowej w lokalu przy ulicy Głównej № 31. Liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

30 Czwartek

Dziś Michała
Jutro Hieronima
Wschód słońca, 5 m. 59
Zachód „ 5 m. 41
Wschód księżyca 8 m. 09
Zachód „ 7 m. 31

Z życia organizacji N. P. R.

Zebranie koła N. P. R. w Elektrowni.

W piątek dn. 1 października, o g. 7 wiecz. w klubie NPR. odbędzie się zebranie członków koła NPR w Elektrowni.

Ze Związków i Stowarzyszeń.

Z Tow. Naucz. Szkół Średnich i Wyższych.

W piątek dnia 1 października o godz. 8 wiecz. odbędzie się posiedzenie sekcji matematycznej. Dyr. Wiśniewski wygłosi referat: O potrzebie znajomości historji matematyki.

Zebranie Sekcji Propagandy.

W piątek (jutro) o godz. 8.30 wiecz. w lokalu T-wa Krajoznawczego (Kościuszki 17) odbędzie się zebranie Sekcji Propagandy. Na porządku dziennym: 1) informacje o pracach ubiegłego tygodnia, 2) sprawa metody działań na dni najbliższe, 3) omówienie wyjazdów w dn. 3 października. Referat Propagandy niniejszem zobowiązuje pp. członków Sekcji do niezawodnego i punktualnego przybycia na konferencję.

Ze Związku woźnych i portjerów.

W niedzielę dn. 3 października, o g. 2 po poł. w lokalu Polsk. Zw. Zaw. (Główna 31) odbędzie się zebranie woźnych szkolnych i bankowców w sprawie bardzo ważnej. Uprasza się o liczne przybycie.

ODCZYTY.

Odczyt Prof. Tatarkiewicza w Klubie Oficerskim.

Wobec wielkiego zainteresowania, jakie wywołały wykłady o „Szczęściu" wygłoszone w Uniwersytecie Powszechnym przez bawiącego chwilowo w Łodzi dr. Władysława Tatarkiewicza, profesora Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, Referat Kulturalno-Oświatowy garnizonu łódzkiego uprosił profesora o wygłoszenie odczytu na podobny temat.

Odczyt p. t. „Zagadnienie szczęścia w świetle psychologji" odbędzie się w Klubie Oficerskim (Zielona 20) w czwartek t. j. dziś, o godz. 8 wiecz. dla oficerów, ich rodzin i wprowadzonych gości.

Wejście dla oficerów i urzędników wojskowych bezpłatne, dla wprowadzonych osób mk. 5. Dochód przeznaczony na Uniwersytet Żołnierski.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Z powodu wyjątkowego powodzenia jakiego doznał „Papierowy kochanek" premjera „Złotej czaszki" J. Słowackiego, dla lepszego przygotowania odłożona została do wtorku dnia 5 października.

Dzisiaj we czwartek i jutro w piątek „Papierowy kochanek" z udziałem Marji Majdrowiczówny i Aleksandra Węgierki, którzy poraz pierwszy w Łodzi kreować będą role: Nelly i Pierota.

W niedzielę o g. 12 w poł. po cenach minimalnych III Poranek dramatyczny: „Słońce i satyra" w „Panu Jowialskim" prelegent Al. Zelwerowicz. Recytacja ilustrująca panie: Siennicka, Zakrzyńska, Rosłan i Rdzawicz.

Koncert w Klubie Oficerskim.

Staraniem Ref. Kult.-Oświat. Garn. Łodzk. w Klubie Oficerskim (Zielona 20) w piątek dnia 1-X-20 r. o g. 8.30 odbędzie się koncert dla oficerów, ich rodzin i wprowadzonych gości.

Wejście bezpłatne, natomiast będą sprzedawane programy na cele Uniwersytetu Żołnierskiego.

Z miasta.

Ze Związku Strzeleckiego.

Posiedzenie zarządu Oddziału Związku odbędzie się w piątek, dn. 1 października, o godz. 8 wiecz. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 91.

Zbiórkę ćwiczebną 3 szej kompanji naznaczono na niedzielę, dn. 3 paźdz. o g. 8.45 rano w parku „Źródliska".

Magistrat w walce z paskarstwem.

(o) W związku z jednomyślnie przyjętą na ostatniem posiedzeniu Rady miejskiej uchwałą w sprawie sytuacji aprowizacyjnej zwrócił się do magistratu Urząd walki z lichwą z propozycją współdziałania na zasadzie przepisów obowiązujących w zwalczaniu paskarstwa i spekulacji artykułami pierwszej potrzeby. Magistrat przyjął powyższą propozycję. W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie obowiązujące w sprawie cen na artykuły spożywcze. Przekroczenie tego rozporządzenia pociągać będzie karę więzienia do 6 miesięcy i grzywnę do 1 miljona marek.

Na skutek interwencji magistratu ma się ukazać również rozporządzenie zakazujące peklowania mięsa i wyrobu wędlin.

Nabożeństwa Różańcowe.

Jutro we wszystkich kościołach katolickich rozpoczynają się doroczne nabożeństwa Różańcowe, które trwać będą w ciągu całego miesiąca października. Nabożeństwa te rozpoczynać się będą o godz. 6 przed wieczorem.

Zmiana godzin urzędowania.

(r) Z dniem wczorajszym w łódzkich biurach wojskowych wprowadzono nowe godziny urzędowania, a mianowicie: praca trwa od 9 rano do 16 (4 po poł.). W niedzielę od 10 do 12 ... po poł.

Budowa kolejki do Ozorkowa.

Roboty około budowy kolejki ze Zgierza do Ozorkowa, podjęte niedawno, z powodu wyczerpania materjału budowlanego zostały wstrzymane do czasu zwiezienia budulcu.

Na Czerwony Krzyż.

Dla uczczenia nieodżałowanej pamięci przedwcześnie zmarłego zacnego kolegi Józefa Dymińskiego, pracownicy Biura Centralnego Magistratu m. Łodzi złożyli w redakcji naszego pisma kwotę mk. 1000, przeznaczając ją na potrzeby Czerwonego Krzyża.

Z Gimnazjum Miejskiego.

Lekcje w gimnazjum miejskiem rozpoczną się w terminie spóźnionym dnia 7 października. Dzieje się to z powodu niewykończenia remontu gmachu szkolnego.

Kara za denuncjacje.

Delegat fabryki Karola Eiserta złożył w administracji naszego pisma 200 mk. jako karę od jednej z pracownic (sztoperki) tejże fabryki za jej denuncjację współpracowników. Kwotę tą przeznaczona została na żołnierza polskiego.

W sprawie aprowizacji Łodzi.

Delegacja łódzka w Warszawie.

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA 29 września.

W związku z rezolucjami, powziętemi na zebraniu delegatów magistratu i robotników łódzkich w siedzibie Polsk. Zw. Zawod. w dniu 28 b/m. w Łodzi udała się dzisiaj specjalna delegacja do ministra aprowizacji i spraw wewnętrznych.

Minister aprowizacji zaznaczył z ubolewaniem, że Łodzi nic obiecać nie może jak nie może też nic jej pomóc w ciężkiej sytuacji aprowizacyjnej. Przyrzekł jednak p. minister zwrócić się do ministra spraw wojskowych, ażeby część zapotrzebowania wojskowego odstąpić na potrzeby Łodzi.

Minister aprowizacji zgodził się też na przydział do Łodzi prowiantów z powiatów łęczyckiego i konińskiego i przydział dla Łodzi oleju i prosa ew. jęczmienia oraz owoców strączkowych.

Od Ministra aprowizacji delegacja udała się do Ministra spraw wewnętrznych, który obiecał, że poczyni starania w celu dania możności Łodzi nabycia drzewa z kresów wschodnich.

W delegacji brali udział: komisarz aprowizacji p. Patek, z ramienia Magistratu p. Kaffanke, z ramienia robotników pp. Miskiewicz, Bialek i Sulikowski. Delegację prowadzili posłowie Michalak i Szczerkowski. M.

Wiadomości z poniedziałkowego posiedzenia delegacji pokojowych w Rydze, podane przez nas w numerze wczorajszym — PAT. rozesłała dopiero dziś w nocy. Zawierają one deklaracje polską i rosyjską (w niejasnej nawet redakcji), które to deklaracje „Praca" w streszczeniu dała już wczoraj.

TELEGRAMY

Umowa polsko-czeska w sprawie kolei granicznych.

WARSZAWA, 29 września (PAT). Delegacja polska wysłana do Pragi w celu uregulowania spraw kolejowych wynikłych wskutek podziału Śląska Cieszyńskiego, Orawy i Spisza, powróciła do Warszawy zawarłszy umowę. Jako stacje pograniczne ustanowiono Piotrowice na linji Kraków, Bogumin, Serów i Cieszyn na linji Bielsko, Cieszyn, Frydek. Polską delegację przyjmowano w Pradze tak ze strony Min. kolei żelaznych jak i ze strony Min. spraw zagranicznych gościnnie i serdecznie.

W sprawie sądów doraźnych

(Z Sejmowej Komisji Wojskowej).

WARSZAWA 29 września. (PAT). Na dzisiejszem posiedzeniu Komisji wojskowej po dłuższej dyskusji Komisja odrzuciła 3 pierwsze wnioski posła Marka w sprawie wstrzymania działalności sądów doraźnych, a 4-ty wniosek przyjęto w następującym brzmieniu:

„Wzywa się rząd, aby akta sądów doraźnych były na każdorazowe żądanie udzielone do wglądu podkomisji z 5 członków wyłonionej Komisji wojskowej. W skład Komisji weszli następujący posłowie: Anusz, Marek, Trzciński, Czerniewski i Jan Dąbski.

Prusy nie chcą samorządu dla Śląska.

(Komunikat rządu pruskiego).

BYTOM, 29 września (PAT). — Rząd pruski ogłosił komunikat prasowy oświadczając, że kwestja samorządu Górnego Śląska nie jest obecnie aktualną i że wobec tego nie będzie dalszych pertraktacji nad projektem autonomicznym. Sprawy tej nie załatwi rząd pruski, także dla tego ponieważ ludność górnośląska jest rzekomo przeciwna oderwaniu Górnego Śląska od Prus i przeciw tworzeniu osobnego państwa rzeszy.

Z tego powodu „Oberschlesische Courier" pisze: Zacietrzewienie rządu ... przyjęte zostanie w Warszawie niewątpliwie z przyjemnością; w Warszawie wcześniej pomyślano o samorządzie dla Górnego Śląska i zagwarantowaniu go uchwałą sejmową. Rząd niemiecki jak zawsze spóźnia się albo naśladuje kiepsko obce projekty. W ten sposób rząd niemiecki pozbył się bardzo ładnego środka propagandy plebiscytu.

Górny Śląsk a Prusy.

RYGA, 29 września (PAT). Na wczorajszem posiedzeniu sejmu pruskiego minister Drews powiedział, że wszystkie par-

...tje domagają się oderwania Górnego Śląska [illegible] to [illegible] przy plebiscycie oderwanie Górnego Śląska od Niemiec. Jedynym środkiem mogącym uratować Górny Śląsk dla Prus jest przyznanie dotychczas daleko idącej autonomji.

W hołdzie dla Naczelnika Państwa.

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA, 29 września. Naczelnik Państwa otrzymał szereg depesz gratulacyjnych, mianowicie: od ludności polskiej, ruskiej i żydowskiej z Włodzimierza i powiatu włodzimierskiego, od Sejmiku powiatu pińczowskiego, od wieców, zebranych w Słupinie, Świniarach, Trzebicy Szlacheckiej, Solcu, Piaskach Wielkich, w pow. Stopnickim, oraz w Wiślicy pow. pińczowskiego. Następnie otrzymał Naczelnik Państwa od Polskiego Zjednoczenia zawodowego polskiego w Hamburgu pismo tej treści:

„Zasyłamy wsławionemu Wodzowi wojsk polskich, Józefowi Piłsudskiemu i całej Jego armji braterskie pozdrowienie. Najdostojniejszemu Naczelnikowi Rzeczypospolitej polskiej składamy hołd i uznanie, ślemy serdeczne życzenia i prosimy Najwyższego o błogosławieństwo dla oręża polskiego ślubując przy tem wierność i miłość dla Ojczyzny i gotowość do ofiar z mienia i krwi“.

Prócz tego komitet obrony narodowej w Chicago nadesłał do Naczelnika Państwa depeszę z wyrazami hołdu i uznania dla Jego pracy nad ugruntowaniem politycznego i ekonomicznego życia narodowego Polski i pracy Jego dla ludu polskiego.

Oświadczenie burmistrza gdańskiego.

NAUEN, 29 września. (PAT.) Radjo. W sprawie pertraktacji paryskich między Gdańskiem a Polską oświadczył nadburmistrz miasta Gdańska Sahm przed swoim wyjazdem, między innymi, co następuje: Delegacja gdańska będzie się starała, [illegible] przedłożony [illegible] [illegible] [illegible] zgodności z traktatem pokojowym. Odnosi się to zwłaszcza do suwerenności Gdańska, której nie należy pojmować w ten sposób, by Gdańsk chciał prowadzić [illegible] własną [illegible] lub zawierać przymierze z obcymi państwami. Suwerenność Gdańska ochraniać ma Liga Narodów.

Pociąg sanitarny z Belgji.

BRUKSELA 29 września. (PAT). — Pociąg sanitarny przeznaczony dla Polski odjechał dziś wieczorem [illegible] z dworca tutejszego wśród entuzjastycznych okrzyków zebranego tłumu, zebranego na dworcu.

Niemcy nie chcą przepuścić pociągu!

BRUKSELA 29 września. (PAT).— Havas. Donoszą, iż rząd niemiecki powiadomił dziś rano rząd belgijski, że nie przepuści przez tereny niemieckie pociągu sanitarnego belgijskiego przeznaczonego dla Polski. Przedstawiciele Belgji zapewniają, iż pociągi pojadą wie... ozorem stosownie do umowy. Delegaci niemieccy twierdzą jednakże, że o podobnej umowie nic nie wiedzą.

Prezydent konferencji i przewodniczący Czerwonego Krzyża wysłali do Berlina telegram protestujący przeciw stanowisku rządu i delegatów niemieckich.

Wzbraniali się ale puścili.

BRUKSELA, 29 września (PAT). — Havas. Rząd niemiecki ustępując, prawdopodobnie pod naciskiem skierowanych do niego przedstawień, nadesłał zawiadomienie, iż zarządzone zostało przepuszczenie przez terytorjum Niemiec pociągów sanitarnych belgijskich udających się do Polski.

Zniżka cen na towary w Ameryce.

LONDYN, 29 września. (PAT) — Radio. „Temps“ donosi z New Yorku: Spadek cen towarów w Ameryce jest przedmiotem powszechnych rozmów. Zapowiedziany spadek cen wynosi od 30% do 40%. Sekretarz stanu dla spraw handlowych przewiduje dalszy spadek cen. Kupcy sądzą, że ceny osiągnęły maksymum, a teraz następuje ruch odwrotowy.

Ze stolicy i z kraju

Na żołnierza.

WARSZAWA, 29 września. (PAT.) Władze Tow. Kredytowego m. Warszawy złożyły do dyspozycji min. wojny porucznika Kazimierza Sosnkowskiego pół miljona marek na potrzeby żołnierza.

Zaraza na bydło.

WARSZAWA 29 września. (PAT). W kilku powiatach województwa białostockiego oraz południowej części Wołynia pojawiła się niezmiernie groźna zaraza na bydło zwana [illegible], zawleczona do kraju przez wojska bolszewickie.

Celem powstrzymania tej zarazy i rychłego jej stłumienia władze państwowe wydały odpowiednie zarządzenia.

Z ostatniej chwili.

Nieścisły komunikat PAT-a.

(Od własnego koresp.).

WARSZAWA 29 września. W komunikacie PAT-a, dotyczącym deklaracji delegacji polskiej, zgłoszonej przez przewodn. Dąbskiego, znajduje się ustęp, który wywołał poruszenie opinji publicznej mianowicie co do gwarantowania ze strony polskiej praw mniejszości narodowych.

Jak się nasz korespondent dowiaduje komunikat PAT-a nie był ścisły, gdyż chodzi o wzajemne zobowiązania stron walczących. Polska zapewnia swobodę pod względem języka rosyjskiego, zaś ze swej strony Rosja uczyni to samo w stosunku do Polaków w Rosji.

Uzupełnienie delegacji rosyjskiej.

RYGA, 29 września (PAT). Przybyli tutaj 2 przedstawiciele polskich komunistów, przyłączeni do rosyjskiej delegacji pokojowej. Furstenberg i Leszczyński. Furstenberg został, jak wiadomo, mianowany posłem dla Łotwy.

Wiadomości telegraficzne.

Podjęcie rokowań bezpośrednich pomiędzy Włochami a Jugosławją jest na dobrej drodze.

Węgierskie zgromadzenie narodowe będzie odroczone do 14 października.

1 listopada zacznie funkcjonować poczta powietrzna między Gdańskiem a Niemcami, Danją, Szwecją, Holandją i Anglją.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Wydawca: Zarząd Okręgowy N. P. R. w Łodzi. Drukowano w drukarni „Praca“, Przejazd 8. Redaktor odpowiedzialny LUDWIK WASZKIEWICZ